

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Horis Canonicis Juxta Rubricas Breviarii Romani ritè recitandis - In qua etiam ipsæ Rubricæ Notis brevibus illustratæ, & Martyrologij Romani nomina suis Accentibus signata continentur, Ad Faciliorem Discentium Vsvm Ac Prixin

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. XXII. De Psalmis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48333](#)

TITULUS XXII.

DE PSALMIS.

I. **P**Salmi b. in Officio de Tempore per omnes Horas in Dominicis & Ferijs dicuntur eo modo, quo distributi sunt in Psalterio; nisi aliquando aliter in Proprio de Tempore signetur. In Festis autem dicuntur, ut in Proprio loco signantur; alioquin, ut in Communi Sanctorum.

B. Hos tantopere æstimavit S. Augustinus 28. dist. quæ *ip̄sis*, ut dicere ausus sit, nomen Sacerdotis vix in eo constare, qui Psalterium (id est, librum Psalmos continentem) ignorat. De ijs fusiis agens Gavantus s. 5. c. 6. c. 8. sex diversa capita ait explicanda venire, scilicet Vocabulum, Auctorem, Materiam, Ordinem, Cantum, Usum. *Vocabulum* quod attinet, Psalmus Græcis, idem Latinis significat, quod *Cantus* sive *Sonus*, qui fit manibus, pulsato Psalterio; aut etiam voce juxta illud Psalmi 33. *Bene psallite ei in vociferatione*. Vnde ferè idem est, quod *Hymnus*. *Auctor* eorum primarius est *Spiritus Sanctus*, secundarius David juxta S. Chrysostomum S. Augustinum, & alios. *Materia* Psalmorum est, ut sint quasi Compendium totius S. Scripturæ; quidquid enim Moyses vel in Historia tradidit; vel in Lege præcepit; & quidquid Prophetæ reliqui, vel exhortando ad virtutes, vel prædicendo futura scripserunt, id ferè totum in Psalmis comprehenditur, ut Bellarminus & alij apud Gavantum l. c. n. 13. notant; præcipue tamen *Laudes* & *Preces* divinas continent. *Ordo* triplex est, 1. *Historicus*, quo scilicet tempore quivis Psalmus sit compositus; & hic ordo difficulter haberi potest; hoc solùm constat, omnes ante annum Mundi 3020. quo David mortuus est, compositos esse. 2. *Biblicus*, qui in Sacris Biblijs habetur, & juxta triplicem viam perfectionis in tres Quinquagenas divisus videatur, ut prima ad incipientes, secunda ad proficientes, tertia ad perfectos pertineat. 3. *Ecclesiasticus*, qui ab Ecclesia observatur, & in Breviario notatur; juxta quem Psalmi in Matutinales & Vespertinales dividuntur. *Cantus* ab Apostolis inchoatus, ab

initio modico flexu vocis constabat, sed paulatim auctus est, præsertim à S. Athanasio, ut S. Augustinus l. 10. Conf. c. 33, insinuat. *Alternus* autem S. Ambrosio præcipue tribuitus & significat alternam Sanctorum ad bene operandum exhortationem. *Vsus* eorum potissimum est, ut Ecclesia per eodem DEVM & Sanctos illius condignis Laudibus honoret, eorum Festa cum majori solemnitate celebret, variisque ab ijs gratias ac beneficia petat, & impetreret.

II. Psalmi ad Laudes de Dominica cum Canticis *Benedicite* dicuntur in omnibus Festis per annum & in Ferijs Temporis Paschalis.

III. Psalmus *Confitemini* dicitur ad Primam cum alijs Psalmis in Psalterio assignatis (quando Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, c. etiam in Dominicis, quæ occurruunt infra Octavas Sanctorum); tertia Dominica post Pentecosten inclusivè usque ad Nativitatem Domini exclusivè: & à secunda Dominica post Epiphaniam usque ad Septuagesimam exclusivè: à Septuagesima autem usque ad Pascha ejus loco dicitur Psalmus *Dominus regnavit*, quia Psalmus *Confitemini* tunc dicitur ad Laudes post Psalmum *Miserere*, ut suo loco ponitur. In Dominicis vero Temporis Paschalis, à Dominica in Albis inclusivè usque ad Ascensionem exclusivè dicuntur tantum tres Psalmi, sicut in Festis, addito Symbolo Sancti Athanasij. Alij Psalmi per singulas Ferias distributi ad Primam, dicuntur singuli loco Psalmi *Confitemini* in Feriali tantum Officio, quando de Feria agitur extra tempus Paschale. In Ferijs vero temporis Paschalis, in Festis per annum, & in Sabbato, five de S. MARIA, five de Feria fiat Officium, dicuntur tantum tres Psalmi, scilicet *DEVS in nomine*, *Beati immaculati*, & *Retribue*, etiamsi Festum Duplex celebretur in Dominica.

C. Nam

C. Nam quædam Dominicæ, nempe infra Nativitatem, Epiphaniam, Ascensionem, Corporis Christi non habent Officium ex Psalterio, sed proprium.

IV. In Dominicis autem, quando Officium sic de Dominica, ut in Psalterio, post Psalmos semper additur Symbolum S. Athanasij *Quicunque*, ut infra in propria Rubrica dicitur.

V. Psalmi Horarum, scilicet ad Tertiam, Sextam & Nonam, & ad Completorium nunquam mutantur, ut in Psalterio, sive de Sanctis, sive de Tempore fiat Officium.

VI. Psalmi de Dominicâ ad Vesperas, ut plurimum dicuntur in Vesperis Festorum, excepto ultimo, qui mutatur; cum verò aliter fieri debet, suis locis notatur. In Vesperis infra Octavam dicuntur Psalmi, ut in secundis Vesperis Festi; sed in primis Vesperis diei Octavæ dicuntur, ut in primis Vesperris Festi, nisi aliter notetur.

VII. In fine Psalmorum semper dicitur *Gloria Patri* d. præterquam in Psalmo *DEVS, DEVS meus, ad te de luce vigilo*, & in Psalmo *Laudate Dominum de cælis, e. qui conjunguntur cum alijs Psalmis*, & in fine ultimi tantum dicitur *Gloria*, ut suis locis notatur. Præterea non dicitur in triduo Maioris Hebdomadæ f. ante Pascha, nec in Officio Defunctorum, g. cuius loco pro Defunctis dicitur *Requiem aeternam dona eis, Domine*, etiamsi fiat Officium pro uno tantum.

D. Ex institutione S. Damasi, ut in ejus Feste legitur; ad cuius imitationem S. Ambrosius in Hymnis etiam similem Laudem de SS. Trinitate addidit.

E. Quibus etiam Psalmum 149. *Cantate adde.*

F. Quia tunc SS. Trinitas visa est obscurari, ait Gavantus n. 12.

G. Quia

G. Quia hic Versus est lætitiæ, atque adeò non convenit
tristi Defunctorum Officio.

VIII. Ut Sacrae vulgatae editionis puritas in-
confusa & illibata servetur, etiam quoad interpun-
ctiones & distinctiones in Sactis Biblijs appositas,
additus est Asteriscus, ut in nota Musicae partitionis
in medio Versu.

TITULUS XXIII.

D E C A N T I C I S.

I. **C**Antica h. dicuntur in Officio in Tempore
Ctam de Dominica, quam Ferijs ad Laudes,
Vesperas, ad Completorium, ut in Psalterio distri-
buuntur.

H. Quod Euthemius in eo à Psalmo distinguì putat, quòd
Psalmus sit carmen cum instrumento Psalterij, Canticum au-
tem vox Musica cum Harmonia solo ore prolata. Mysticè
verò, juxta Gavantum s. 5. c. 9. n. 1. Psalmus bona opera,
Canticum gratiarum actionem significat.

II. In Festis & tempore Paschali ad Laudes sem-
per dicitur Canticum *Benedicite*, ut in Dominicis,
& in fine ejus non dicitur *Gloria Patri*, sicut in alijs
Canticis dicitur, nec respondetur *Amen*. Alia Can-
tica Ferialia ut in Psalterio, ad Laudes non dicuntur,
nisi quando Officium fit de Feria extra tempus Pa-
schale.

III. Canticum *Benedictus*, *Magnificat*, & *Nunc
dimittis* semper dicuntur suo loco, ut in Psalte-
rio. i.

i. Quæ, quia ex Evangelio deprompta sunt, Evangelica
vocantur, ac propterea ad initium eorum aliqui, sicut ad ini-
tium Evangelij, signum Crucis formant, quemadmodum
etiam Episcopo ad *Magnificat* in Cærimoniali Episcoporum
l. 2. c. 1. præscribitur.

TITU-